

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1249/2015
30.03.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у парници тужиле Д.Б. из С.М., коју заступа пуномоћник Б.М., адвокат из М., против тужене Републике Србије, Министарство правде, коју заступа Државно првобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 4105/14 од 22.01.2015. године, у седници већа одржаној 30.03.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 4105/14 од 22.01.2015. године у ставу два изреке, па се у том делу предмет враћа истом суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 бр. 897/13 од 02.10.2014. године, ставом један изреке обавезује се тужена да тужили на име накнаде материјалне штете за период од 01.01.2010. до 06.12.2012. године исплати укупно 985.949,06 динара, са законском затезном каматом на појединачне износе и роковима доспелости како је то наведено у том ставу изреке. У ставу два обавезана је тужена да за тужилу уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежом Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала С.М., у износу од 216.908,79 динара, у року од осам дана по пријему пресуде, под претњом извршења. Ставом три обавезана је тужена да тужили на име накнаде материјалне штете у висини уписнине у Адвокатску комору Ш. исплати 221.686,00 динара, са законском затезном каматом почев од 23.05.2012. године као даном настанка штете па до исплате, у року од осам дана по пријему пресуде под претњом извршења. Ставом четири обавезана је тужена да тужили накнади трошкове спора у износу од 244.286,00 динара, у року од осам дана по пријему пресуде, под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 4105/14 од 22.01.2015. године, у ставу један изреке одбија се као неоснована жалба тужене и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 бр. 897/13 од 02.10.2014. године у ставу првом, другом и четвртом изреке. Ставом два преиначује се пресуда Првог основног суда у Београду П1 бр.897/13 од 02.10.2014. године у ставу трећем изреке, па се одбија захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име накнаде материјалне штете у висини уписнине у Адвокатску комору

Шабац исплати износ од 221.686,00 динара, са законском затезном каматом од 23.05.2011. године као дана настанка штете до исплате, као неоснован. Ставом три се одбија захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка као неоснован.

Против правноснажне другостепене пресуде тужила је благовремено изјавила ревизију и то у односу на став два изреке због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба парничног поступка.

Испитујући наведену пресуду у побијаном делу на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је тужилина ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, нити повреда поступка на коју тужила указује у ревизији.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била судија Општинског суда у Сремској Митровици, па је одлуком Високог савета судства од 25.12.2009. године утврђено да јој престаје судијска дужност са 31.12.2009. године. Након одлуке Уставног суда У 413/2012 од 22.10.2012. године, којом је усвојена уставна жалба тужиле и наложено Високом савету судства да у року од 60 дана од пријема одлуке изврши избор подносилаца уставних жалби у складу са утврђеним критеријумима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата за судијску функцију, Високи савет судства је својом одлуком од 13.11.2012. године тужилу изабрао за судију Основног суда у Сремској Митровици. Сматрајући да због неправилног рада органа тужене није обављала судијску дужност у периоду од 01.01.2010. до децембра 2012. године тужила у овој парници тражи накнаду материјалне штете и то на име разлике у заради између исплаћене накнаде због неизбора на судијску функцију и остварене зараде, а до пуног износа плате коју би остваривала на радном месту судије Основног суда у Сремској Митровици у наведеном периоду. Осим тога, тужила потражује и материјалну штету у висини трошкова уписнине у Адвокатску комору Ш., с обзиром да је у једном периоду обављала послове адвоката. Првостепени суд је својом одлуком нашао да је тужбени захтев тужиле основан у целини, па га је као таквог усвојио. Међутим, Апелациони суд у Београду је својом пресудом нашао да је правилна одлука првостепеног суда у односу на захтев тужиле за исплату материјалне штете за изгубљену зараду, али да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је тужили досудио накнаду на име трошкова за уписнину адвокатској комори. Ово због тога што другостепени суд налази да тужила нема право на накнаду штете по основу трошкова ради обављања адвокатске делатности, јер је то њен слободан избор. Бављење адвокатском делатношћу за собом повлачи одређене трошкове које је тужила слободном вољом одлучила да има. Тражени трошкови које је тужила имала настали су у функцији обављања адвокатске делатности која је тужили доносила приходе због чега тужбени захтев по том основу треба одбити, па је у том смислу апелациони суд и преиначио првостепену пресуду.

Овакав закључак другостепеног суда за сада се не може прихватити као правилан јер због погрешне примене материјалног права чињенично стање није

потпуно и правилно утврђено. Одредбом члана 9. Закона о адвокатури ("Службени гласник РС" бр. 31/2011 и 24/2012) је предвиђено да је адвокатска комора дужна да у року од 30 дана од доношења одлуке о упису у именик адвоката омогући кандидату полагање адвокатске заклетве под условом да је уплатио трошкове уписа. У члану 10. истог закона је превиђено да адвокатска комора на дан положене адвокатске заклетве доноси решење о упису у именик адвоката и издаје адвокатску легитимацију, а она служи као доказ својства адвоката. Наведене одредбе указују да без добијања адвокатске легитимације, односно решења о упису у именик, а пре тога полагања адвокатске заклетве, односно уплате трошкова за упис у адвокатску комору није могуће *defacto* бављење адвокатуром. По Закону о судијама тужила, као незабрани судија је остваривала право на накнаду зараде у трајању од шест месеци, односно до 01.07.2010. године. Након тога по Закључку Владе Републике Србије и по решењу председника Врховног суда, примање накнаде незабраним судијама је продужено за још одређени период. Могао би се прихватити став другостепеног суда да је тужила имала право избора, односно да је бављење адвокатуром резултат њеног слободног избора под условом да је она почела да се бави адвокатуром у периоду док је остваривала одређену накнаду као незабрани судија. Међутим, тужила је почела да се бави адвокатуром 06.06.2012. године, а другостепени суд није имао у виду околност да ли је она у том моменту примала било какву накнаду као незабрани судија. Уколико у то време она није остваривала накнаду онда се не може прихватити став другостепеног суда да је бављење адвокатуром у таквим околностима резултат тужилиног слободног избора, односно њене слободне воље. Поред тога, другостепени суд није имао у виду да ли је приликом утврђивања прихода које је тужила остварила бављењем адвокатуром, узет у обзир трошак који је она имала у вези уписнине у адвокатској комори и за тај износ остварени износ умањен.

Имајући у виду све напред наведено, као и чињеницу да првостепени суд, који је иначе усвојио тужбени захтев у овом делу за свој закључак није дао никакве разлоге, другостепена одлука је морала бити укинута на основу члана 416. став 2. ЗПП.

У поновном поступку другостепени суд ће имати у виду све што је напред наведено, па ће након што правилно примени материјално право, у напред наведеном смислу употпунити чињенично стање и након тога донети на закону засновану одлуку.

**Председник већа судија
Весна Поповић,с.р.**